

Richard Rybníček
prezident

Vážená pani

Veronika Remišová
ministerka
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a
informatizácie SR
Štefánikova 15
811 05 Bratislava

ÚMS 059/21

Bratislava, 21.1.2021

Vážená pani ministerka,

napriek tomu, že v súčasnosti má väčšina samospráv mimoriadne povinnosti v súvislosti s riešením epidemiologickej situácie v mestách, zaznamenali sme z našich členských miest niektoré informácie, ktoré považujem za potrebné uviesť na správnu mieru a požiadať Vás o zjednanie nápravy.

ÚMS sa počas roka 2020 snažila o otvorený dialóg s pracovníkmi Vášho úradu zodpovednými za agendu prípravy nového PO 2021 – 2027, ako aj so zástupcami SK 8 a ZMOS. Tento sa však na jeseň 2020 – napriek našim snahám o jeho obnovenie - prerušil a informácie o tom, čo sa deje v území Slovenska sme získavali od členských miest len sprostredkované. ÚMS zosumarizovala informácie o procese nastavovania a riešenia podpory integrovaného územného prístupu, tzn. prípravy integrovaných územných stratégií na úrovni krajov a UMR, ako aj kreovanie Rád partnerstva / Kooperčných rád. Kým mestá a obce v území sa venovali mimoriadnym povinnostiam, ktoré v záujme svojich obyvateľov, zabezpečovali na základe požiadaviek štátu, úrady jednotlivých VÚC využili tento priestor na vytváranie dominantného postavenia v tomto procese na úkor miest a obcí a v extrémne vypätej situácii pre mestá diktovali svoje požiadavky. K uvedenému znejasneniu situácie a často protichodným riešeniam žiaľ prispeli aj konzultanti pôsobiaci v území.

Spoločným rozhodnutím členských miest ÚMS bolo vypovedať „Memorandum o spolupráci“ ako výsledok zrelej úvahy a ako posledný krok, ktorým sme chceli upozorniť na chaotickú situáciu a na potrebu jej efektívneho riešenia. Dôvody odstúpenia od memoranda o spolupráci boli zaznamenané odbornou verejnosťou, médiami aj zástupcami Európskej komisie na Slovensku aj v Bruseli. Jediný, koho nezaujímali dôvody, bol Váš úrad.

ÚMS počas celého obdobia mala záujem presadiť pre nové PO 2021 – 2027 odborne podložené návrhy, ktoré by – obdobne ako v iných krajinách- výrazným spôsobom pomohli odstraňovaniu regionálnych rozdielov. Počas diskusií s expertmi MIRRI sme diskutovali o našich návrhoch, ale výsledkom bola metodika, ktorú sme od počiatku odmietali a žiadali sme o jej prepracovanie. Rozšírenie počtu ÚMR sme podmieňovali zvýšením alokácie pre ÚMR na pomer obdobný susediacim krajinám – Českej republike, Maďarsku alebo Poľsku. Stav, do akého sa riešenie územnej podpory dostalo, je odrazom nepochopenia tejto problematiky a odborného zlyhania na strane Vášho rezortu. Takmer rovnaká suma bude rozdelená na väčší počet subjektov ÚMR, čo je ex tunc nezmyselné riešenie.

Od leta 2020 zástupcovia MIRRI účelovo využívajú naše návrhy, ktoré sme počas konzultácií predkladali, a v rozpore so skutočnosťou, v území tvrdia, že pri návrhoch ÚMR akceptovalo MIRRI návrhy ÚMS. ÚMS nikdy nepresadzovala ÚMR Svit- Poprad-Kežmarok, tak ako nepresadzovala ÚMR Banská Bystrica- Zvolen.

Richard Rybníček
prezident

Súčasne ste počas celého procesu verejne komunikovali, že pri riešení regionálneho rozvoja má ísť o „iniciatívu zdola“ ale zjavne, rovnako ako v prípade účelovej interpretácie návrhov ÚMS, len tam, kde to je v súlade s predstavami Vášho úradu.

V medializovaných výstupoch Vášho úradu sa často pri ÚMR odvolávate na ÚMS, a ako problematickú verejne prezentujete snahu miest Banská Bystrica a Zvolen o vytvorenie samostatného ÚMR, pričom všade, aj v komunikácii s primátormi týchto miest, sa odvolávate na to, že je to návrh ÚMS.

Územie vymedzeného UMR by malo reflektovať funkčné vzťahy v území, avšak v praxi regionálnej politiky na území SR neboli funkčné mestské regióny (FMR) vymedzené. V súčasnom programovacom období FMR boli stotožnené s okresnou úrovňou krajských miest (prípadne s BSK pre Bratislavu).

Metodika Eurostatu pre vymedzenie FMR zohľadňuje dva základné parametre:

1. Jadrové mesto, ktoré má min. 50 tisíc obyvateľov
2. Zázemie jadrového mesta, pre ktoré platí že min. 15% ekonomicky aktívneho obyvateľstva dochádza denne do jadrového mesta

V prípade, že MIRRI vyžaduje použiť tieto kritériá pre stanovenie UMR Banská Bystrica -Zvolen, mali by byť uplatnené v prípade všetkých UMR. Pri zohľadnení vyššie definovaných kritérií by spoločné územie UMR muselo byť vytvorené ,bez ohľadu na administratívne hranice okresov a VÚC, aj pre mestá Košice - Prešov alebo Bratislava-Trnava.

V prípade, že ste tieto kritériá nevyužili pre vymedzenie regiónov UMR na celom území SR, je neprofesionálne aplikovať ich selektívne pre prípad Banská Bystrica -Zvolen z dôvodu, že sa nachádzajú v administratívnych hraniciach jedného VÚC (BBSK). Mestá Banská Bystrica a Zvolen by mali mať, v zmysle princípu subsidiaritu, rovnakú možnosť definovania si územia UMR na základe územného dialógu a dobrovoľnosti subjektov územných samospráv.

Vážená pani ministerka,

chcem Vás požiadať, aby ste sa prehodnotili postup Vášho úradu v ďalšej komunikácii a pri riešení tejto otvorenej otázky medzi mestami Banská Bystrica a Zvolen. Súčasne Vás chcem požiadať, aby sa Vaši kolegovia v budúcnosti dôsledne zdržali spájania ÚMS s negatívnymi konotáciami pri komunikácii.

Ďakujem za pochopenie.